

Народная Газета

ФАКС

Пасля падзеі

Шушкевіч і сапігорцы: крэдыт даверу пакупць ёсць

Сяргей ПЛЫТКЕВІЧ

"Кебч, — у адстаўку!", "Патрабум стварэння кааліцыйнага ўрада!", "Незалежнасць Беларусі трэба захавашч!" — з такімі плакатамі стаялі пікетчыкі каля Салігорскага гарвыканкама, калі да будынка падыходзіў Старшыня Вярхоўнага Савета Беларусі Станіслаў Шушкевіч.

— Чаму вы мяне сустракаеце такімі патрабаваннямі? — спытаў Станіслаў Станіслававіч у пікетчыкаў. — Мож, лепш звярнуцца на іншы адрас? — Таму што вам яшчэ пакупць давяраем...

Гэтыя словы крыху пазней паўтарыў на сустрэчы кіраўнікоў прадпрыемстваў, дэпутатаў гарсавета са Старшынёй Вярхоўнага Савета і прэзідэнтам незалежнага прафсаюза гарнякоў Беларусі Васілём Юркім. І падкрэсліў:

— Крэдыт даверу вам толькі да сесі, якая пачнецца ў лістападзе...

Чаму я пачаў рэпартаж аб паездцы Станіслава Шушкевіча ў Салігорск менавіта з гэтых момантаў? Таму што ў іх, на мой погляд, сканцэнтравана сутнасць таго, што адбываецца зараз у нашай рэспубліцы. І ў не кіраўніцтва. З кожным тым, жыве людзей становіцца ўсё горшым, бесперапынна растуць цэны. Хто павінен адказваць за гэты? Вядома ж, тыя людзі, якія кіруюць нашай дзяржавай. Пра гэта вельмі ёміста сказаў дэпутат Салігорскага гарсавета Аляксандр Клішэвіч:

— Яшчэ год назад Старшыня Саўміна абяцаў, што ў нас будзе танны хлеб, нафта і гэтак далей. Дзе цяпер тыя абяцанні? Праблема, што ўзнікла зараз на Беларусі, можна вырашыць толькі палітычным шляхам. Тая палітычная сістэма, якая сёння існуе ў нас, даўно сабе ўжыла. Вярхоўна Савет не можа нават вызначыць, што ён хоча, а палітыка ўрада нагадвае флюгер, які на волі ветру паварочваецца ў любы бок. То ў Гомаля гучаць заявы, што нам патрэбны новы СССР, што дарэмна мы губляем час на стварэнне СНД. Аднак у Маскве адбываюцца вядомыя падзеі, і мы чым зусім іншым. Таму Вярхоўна Савет ужо на гэтай сесі павінен вызначыць час новых выбараў, а ўрад павінен пайсці ў адстаўку!

Другі дэпутат гарсавета Ігар Уфімаў не пагадзіўся з Аляксандрам Клішэвічам і заявіў, што не толькі палітычным шляхам трэба вырашаць нашы праблемы, трэба займацца і эканамікай, трэба як мага хутчэй стварыць спрыяльныя ўмовы для развіцця прыватных прадпрыемстваў.

— Калі людзі жывуць добра, то іх не хваляе, у якім саюзе яны знаходзяцца. Яны проста жывуць. Чаму мы ўвесь час хочам нешта змяніць? У нас ёсць сваё дзяржава, давайце аб ёй думаць! А каму не патрэбны наш суверэнітэт, хай з'явіцца з Беларусі! — гэтыя катэгарычныя словы сказаў дэпутат гарсавета Мікалай Навік.

Былі і іншыя выступленні на сустрэчы. Старшыня Салігорскага гарсавета Мікалай Юрчык у сваім дакладзе расказаў аб праблемах стотысячнага горада. Усе мы пудоўна ведаем, што вытворчасць аб'яднанне "Беларускый" калісці будавалася і фінансавалася ўсёй вялікай дзяржавай. Зараз сітуацыя змянілася, і гэты монстр, як сказаў Мікалай Федаравіч, лёг на плечы горада. А ў Салігорску не хапае жыцця, ачышчальных збудаванняў, вучнёўскіх месцаў. Закончыў свой даклад Мікалай Юрчык, які і многія яго калегі ў іншых рэгіёнах рэспублікі, ён папрасіў ад цэнтральнай улады дапамогі.

Выступіў на сустрэчы і Станіслаў Шушкевіч. Ён пагадзіўся з многімі дэпутатамі гарсавета, прызнаў, што Беларусь апынулася ў вельмі цяжкіх умовах. Параўноўваючы нашу дзяржаву з Расіяй, кіраўнік парламента сказаў, што мы — "стагнацыйная, састойная краіна".

З залы задаваліся Станіславу Шуш-

Станіслаў Шушкевіч у шахце 2-га рудапраўлення.

кевічу пытанні, гучалі рэплікі. Былі сярод іх і вельмі вострыя. Як, скажам, сцвярд- жае, што Станіслаў Шушкевіч павінен неслі поўную адказнасць за той урад, які ім створаны.

— Не трэба бытаць, — адказаў Шушкевіч. — Калі ствараўся гэты ўрад, я быў проста намеснікам Старшыні, і кан- дыдатуру Старшыні Саўміна прапа- нуваў Мікалай Іванавіч Дземішчэй. Так што я не нясу адказнасці за гэты ўрад.

— Таму ці будзе вы на бліжэйшай сесі Вярхоўнага Савета ставіць пытанне аб адстаўцы ўрада?

Станіслаў Шушкевіч хвіліну пава- гаўся і адказаў:

— Яшчэ Гарбачоў гаварыў, што палітыка — гэта мастацтва магчымага. І калі я не маю шанцаў правесці тое ці іншае пытанне, не маю сэнсу яго ставіць. Гэта рызыкавана. Гэта непажадана. Гэта проста пустазвонства. І таму не з рукі Стар- шыні Вярхоўнага Савета ставіць пытанне, якое будзе заведана правам.

Было бачна, што адказ Старшыні Вяр-

хоўнага Савета задаволю не ўсім, але жыве ёсць жыццё. Усе мы маем свае по- гляды, прыняцці. І павінен дачыцца з по- глядамі і прыняццямі іншых. А сама ат- масфера, якая панавала ў ў шахце друго- га рудапраўлення ВА "Беларускый", і ў цэлых арэндных прадпрыемствах. Ку- паліна, народнага прадпрыемства "Каліна", дзе павяваў Станіслаў Шуш- кевіч, паказала, што ўзаемамаруменне паміж кіраўніком дзяржавы і яе грамадзя- намі ёсць. І з боку прадстаўнікоў апазіцыйнага незалежнага прафсаюза гарнякоў пакупць што таксама. Але гэта зусім не азначае, што Старшыня можа сядзець склаўшы рукі.

Сітуацыя ў рэспубліках былога СССР мяняецца імкліва. І ў гэтых умовах толькі той палітык, якому давярае народ, мае права на будучыню. А каб не згубіць да- вер, трэба працаваць на карысць не сабе, а сваёму народу. Прапісана існа. Але не ўсе яе хочуць памятаць...

Слово — знающему человеку

Как выйти из кризиса?

Василий ШЛЫНДИКОВ,
президент концерна
"Амкорд",
член-корреспондент
Белорусской
инженерной
технологической
академии

12 августа с.г. я выступил в "Народной газете" со статьей "Как преодолеть кризис". В продолжение тех размышлений о возможных экономиче- ских моделях развития республики, путей выхода из кризиса я сегодня хотел бы высказаться по двум ключе- вым моментам: о механизме исполь- зования средств от приватизации и антимонопольной политике.

Даже если будет проводиться бес- смысленная ваучеризация, государ- ству все равно получат уникальные шансы стабилизировать финансовое положение, инвестировать получаемые от приватизации средства в при-

оритетные отрасли экономики. Пре- одолеть кризис — это непростая задача, которую можно решить только через механизм приватизации, который структурно перестроит экономику.

Структурная перестройка про- мышленности является важнейшим элементом проводимых реформ, можно сказать, даже ее венцом, за- вершением. Необходимо перепрофи- лировать большое количество пред- приятий исходя из имеющихся в ре- спублике ресурсов, в том числе энер- гетических, подчинить работу про- мышленности нуждам населения. Необходимо создать целые отрасли, которые работали бы на человека, в том числе в сфере всевозможных ус- луг; поддержать предприятия, имею- щие шанс успешно работать на внеш- нием рынке; реализовать националь- ную энергетическую программу.

Нам надо самым внимательным образом изучить экономический ме- ханизм небольших стран, не имею- щих собственных сырьевых ресурсов и энергоносителей и взять из их опыта все, что можно применить. Главным

здесь является привлечение через со- ответствующие механизмы иностран- ного капитала, создание для него на- логового рая.

Убежден, что ваучеризация — это закладка очередной бомбы замедлен- ного действия под общество. Ведь зна- чительная часть, к примеру, россий- ских граждан продали свои ваучеры за мизерную цену, а большинство скоро поймет, что его ваучер — это ничто. И в те же время появилось немало людей, действительно богатых. Будет форми- роваться общественное мнение, что народ обманут. (Хотя такая цель, ко- нечно же, не ставилась при принятии соответствующих законов и в России и у нас.) И тогда появится искушение снова все переделать. Даже если со- бытия будут развиваться по другому сце- нарию и люди просто махнут на все происходящее рукой, то ваучеризация все равно нанесет вред обществу, так как не решит ни одной экономической проблемы, лишит государство средств для преобразования экономики во бла- го тех же людей.

(Окончание на 2-й стр.)

Постанова Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь

Аб звальненні ў запас ваеннаслужачых, якія выслужылі ўстаноўленыя тэрміны ваеннай службы, і аб чарговым прызыве грамадзян на ваенную службу ў кастрычніку—снежні 1993 г.

Савет Міністраў Рэспублікі Белар- ус пастанавіў:

1. Звольніць з рады ўзброеных Сіл, унутраных, паравозных, чыгу- жнічных войск і іншых войскаў фарміраваных рэспубліцы ў запас ва- еннаслужачых тэрміновай службы, якія выслужылі ўстаноўленыя тэрміны ваеннай службы.

2. Прызваць у кастрычніку— снежні 1993 г. на тэрміновую ваенную службу ва Узброеныя Сілы, паравоз- ных, унутраных, чыгуначных войск і іншых войскаў фарміраваных рэспубліцы грамадзян мужчынскага полу, якім да дня прызыву споўнілася 18 гадоў і якія не маюць права на ад- тэрміноўку ад прызыву, а таксама гра- мадзян старых іх прызыву, якія страцілі права на ад- тэрміноўку ад прызыву.

Прызывнікі, якія пацярпелі ад вынікаў катастрофы на Чарнобыль- ской АЭС, накіроўваюцца для праход- жання ваеннай службы ў войска

часці, не звязаныя з крыніцамі іанізуючага выпраменьвання, звыш- высокімі частатамі, кампанентамі ра- дыяльнага і не іонізуючага харак- тэра, якія забяспечваюць тэрыторыя.

3. Выканкама абласных, гар- радскіх і раённых Саветаў народных дэпутатаў, ваенным камісарыятам за- бяспечыць правядзенне прызыву гра- мадзян на ваенную службу, вы- дзелішы для гэтага неабходны перса- нал і транспарт. Прыняць меры па стварэнню на прызывных і зборных пунктах належных бытавых умоў і па- радаў.

4. Беларуская чыгунца забяспечыць

чысць выдзяленне па заяўках Міністэрства абароны неабходнай колькасці месцаў у пасажырскіх вагонах і перавозку прызывнікоў ва ўзгоднены тэрміны.

5. Органам унутраных спраў па прадстаўленнях ваенных камісараў прымаць меры да вышукі і дастаўкі на прызывныя пункты асоб, якія ўхіляюцца ад яўкі ў ваенны камісарыят для вырашэння пытання аб прызыве на тэрміновую ваенную службу.

6. Міністэрству абароны прад- ставіць да 5 лістапада 1994 г. у Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь інфармацыю па выніках прызыву.

Старшыня Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь

Кіраўнік спраў Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь

13 кастрычніка 1993 г.
г.Мінск. N 691.

Эксперты СНГ снимают преграды

В штаб-квартире СНГ в Минске прошла первая рабочая встреча экспертов по программе сотрудничества стран Содружества об общих условиях и механизмах поддержки развития производственной кооперации и прямых связей между предприятиями и отраслями стран — участниц СНГ.

Был разработан и согласован проект соглашения. Он, в частности, предусматривает, что стороны не будут препятствовать открытию счетов в банках стран — участниц соглашения, а также указывает на то, что участники, которые его подписали, воздерживаются от требований оплаты за поставленные товары в свободно конвертируемой валюте.

Лариса КЛЮЧНИКОВА.

Заграница нам поможет?

Постоянный представитель Республики Беларусь в ООН Геннадий Буравкин выступил в общей дискуссии в комитете 48-й сессии Генеральной Ассамблеи ООН.

Постоянный представи- тель Беларуси подробно рас- казал об экономическом по- ложении республики, о том, как происходит ее обновление с учетом рыночных отношений. К сожалению, — подчеркнул он, — в этих процессах прак- тически пока еще не участвуют западные инвесторы, а накоп- ленные финансовые ресурсы в частном секторе недостаточны для организации крупного со- временного производства.

Аммиачное облако. На Кобринском

На Кобринской птицефабрике произошла утечка двухсот килограммов аммиака.

Случилось это из-за халат- ности оператора одной из ус- тановок. К счастью, жертв нет, обошлось и без большого уро- на для предприятия. Малень- кое облако рассеялось в окре- стностях птицефабрики, ко- рая стоит в стороне от жилых зданий.

Молоко из Швейцарии. В больницы

Правительство Швейцарии приняло решение безвозмездно передать 13 тонн сухого витаминизированного молока для одного из пострадавших районов Польши.

Гуманитарная помощь уже начала распределяться в Лу- нинецком районе среди де- тских дошкольных учрежде- ний, школ и сельских больниц.

Плакали ваши денечки

В последнее время под прикритием структурных реформ все больше стали набивать свои карманы мошенники.

Помогают им в этом сред- ства массовой информации, публикация непроверенных объ- явлений. Хорошую рекламу дали некоторые из них и ак- ционерному обществу "Бело- вежск", которое принимало де- нежные вклады в валюте и юридических лиц в валюте с выплатой 14 процентов за каж- дый месяц хранения. Однако, получив значительную сумму денег, коммерсанты скрылись, как говорится, с места преступ- ления. Теперь ведется следст- вие.

Михаил ЖУРАВОВИЧ.

Организация
□ СРОЧНО АРЕНДУЕТ
офисные,
производственные,
складские и торговые
площади.
□ КУПИТ квартиры.
Тел.: (0172) 25-85-84,
25-85-63, 42-39-85.

Выпуск подготовлен по сообщениям корреспондентов "Народной газеты", агентств ИТАР—ТАСС, Белинформ, Интерфакс, БелаПАН и РИД.

Вкратце

Вчера в Барановичах начал свою работу семинар-совещание, который посвящен проблемам совершенствования бюджетной и налоговой политики, разгосударствления и приватизации государственного имущества, обеспечения топливно-энергетическими ресурсами.

Вступительным словом открыл его руководитель белорусского правительства В.Кебич.

До конца октября в Минске будут проходить Дни немецкой культуры.

Они открылись 13 октября вечерним концертом по произведе- нию Людвиг ван Бетховена в Белорусском обществе дружбы и культурной связи с зарубежными странами.

Совет Безопасности ООН постановил возобновить международное эмбарго на поставки оружия и нефти в Гвинею с 19 октября.

Резолюция принята по инициативе США в связи с беспорядка- ми в порту Порт-о-Пренс, не позволившими причалить судну с мясной ООИ в Гвинею.

Комедией Эдуардо де Филиппо "Цилиндр" открыл свой второй сезон Гомельский независимый театр "НТ СФ Рекорд".

В президентских структурах готовится проект указа Бориса Ельцина о проведении всенародного референдума по принятию новой российской Конституции.

На суд России, которые придут к избирательным урнам 12 де- кабря, будет предложен единственный вопрос: "Принимаете ли вы Конституцию Российской Федерации?"

В грозном запрещены митинги в поддержку Руслана Хасбулатова.

Объясняя запрет митинга, чеченские власти заявляют, что про- исшедшее в Москве — это дело самой России и отголоски москов- ских событий не должны дестабилизировать обстановку в незави- симой Чечне.

Пакистан — самая опасная в мире страна для иностранных бизнесменов.

К такому выводу пришла одна из международных экономиче- ских организаций в результате проведенного ею опроса деловых людей со всех континентов планеты. "Предпринимательским раем" в результате опроса назван Сингапур.

Чтобы ввара оами асмой пошм — это раз пошм, но чтобы правительсво цены снизилот. Хоть увей-не получится...

Рисунок Олега ПОПОВА.

Министерство безопасности прикажет долго жить?

Со вчерашнего дня в Москве упрено ходят слухи о том, что на столе у президента Ельцина лежит готовый к подписанию документ о реформировании российского Министерства безопасности — правоохранительного КГБ.

Предполагается, что Министерство безопасности России будет разделено на несколько служб: по борьбе с контрразведкой и корруп- цией, с терроризмом, со шпионажем и по охране границ.

Леонид ФАДЕЕВ.

Редакторы сняты

Прекратить издание ряда оппозиционных газет решил Мини- стерство печати и информации России.

"Содержание их материалов в значительной мере способство- вало дестабилизации обстановки во время массовых беспорядков в Москве в конце сентября — начале октября 1993 года и организа- ции мятежа", — говорится в решении министерства, принятом в среду.

Главные редакторы газет "Правда" и "Советская Россия" осво- бождены от занимаемых должностей. После перерегистрации вы- ход этих изданий будет возобновлен под другими названиями.

Клубы бывают не только хоккейные
В Беларуси в недалеком будущем, возможно, появится "Канадский клуб".

Как заявил инициатор создания клуба граждан Канады Алес Петровский, "их организация должна объединить людей, ко- торые желают принять участие в развитии отношений между Ка- надой и Беларусью и имеют для этого способности и возможности".

Очень хорошо сказано насчет возможностей, господин Петровский.

Алесь СИВЫЙ.

Волки: а мы пойдем на север

В Ивановском районе начали догонять волки, количество которых в последнее время заметно увеличилось.

Звери настолько осмелели, что не боятся показаться на глаза людям, а в некоторых деревнях их жертвами стали домашние жи- вотные. Специалисты считают, что причина такой миграции — не- давнее наводнение на Полесье.

"Раёк" для театралов

"Раёк" — так называется единственная в республике массовая театральная газета.

Ее бесплатно получили вчера более двадцати тысяч подписчи- ков "Народная газета" — печатного органа Витебского облисполне- ния. Издание оформленный восьмистраничный вкладник под редакцией Владимира Гончарова, заведующего литературной частью театра имени Якуба Коласа, рассказывает о новых постановках, поднимает "запасы" над творческими планами труппы. Выпуск первого но- мера "газеты в газете" приурочен к началу очередного театрального сезона, который завтра по традиции открывается комедией "Нестер- ка". В заглавной роли — блистательный Евгений Шпилю, отмети- ный накануне свое пятидесятилетие.

Сергей БУТКЕВИЧ.

Лариса ЛАЗАР, Белинформ.

Как выйти из кризиса?

(Окончание. Начало на 1-й стр.)
Сегодня мы представляем богатейшее государство при, в общем-то, не бедном народе, и, может быть, не стоит уж так подорвать страсти и нашей юности и нищеты. Где, у каких государств такая огромная государственная собственность на душу населения? Вопрос в другом — как распорядиться этой собственностью? Чем скорее собственность окажется в руках людей, умеющих извлечь из нее максимальную выгоду и приумножить ее, тем лучше. Чем быстрее значительная часть государственной собственности будет приватизирована (продана), тем лучше для народа. Уже сейчас нам надо четко представлять, как распорядиться средствами от распродажи государственной собственности.

Здесь два пути. По первому идет Россия — раздать бесплатно и просто то, что продано.

Второй путь — использовать вырванные средства для структурной перестройки, стабилизации финансовой системы, т.е. возрождения экономики. Этот путь и предлагается для условий Беларуси.

На мой взгляд, одним из механизмов мог бы быть такой: создается белорусский банк реконструкции и развития (название может быть другим), уставной фонд которого формируется из средств от приватизации, с отчислениями в областных центрах, городах, куда поступают бы деньги от распродажи коммунальной собственности. Банк мог бы привлечь свое население, иностранных вкладчиков. Необходимо на год-два отменить все декларации от доходов при вложении средств в уставной капитал банков, предприятий, при покупке акций как юридических лицами, так и гражданами. Дать возможность таким образом легализоваться любому капиталу. Значительная часть, если не большинство, предпринимателей сейчас вынуждены частично работать в теневом бизнесе. Вынуждены потому, что государство в силу обстоятельств не может пока создать условия для ведения законного бизнеса. Лучше, если деньги теневой экономики заработают на экономику республики.

Нужно также сделать выгодным помещение твердой и национальной валюты на счетах банков республики. При этом декларирование источников дохода не применять. Сейчас многие люди занимают мелким бизнесом, совершают целочисленные поездки за товаром во все страны мира. Где только не встречаются наших соотечественников! Особенно много их в Польше. У них появляются деньги, в том числе и валюты. И это понятие — хранение наших миллионов обесцениваемых «зайцев» просто не имеет смысла. Я уже не говорю о предпринимателях. Вот почему очень важно, чтобы эта валюта работала, а не находилась на руках у населения.

Белорусский банк реконструкции и развития должен стать своеобразным финансовым холдингом. Государство не должно безразлично относиться к каким-либо проектам. Если такая необходимость возникает, то финансирование можно производить с разрешения парламента. Банк же на льготных, но выгодных для себя условиях предоставлял бы кредиты на конкурсной основе отечественным и зарубежным фирмам для финансирования проектов из национальных программ.

Предположим, нужно реализовать программу переработки и хранения сельхозпродуктов в рамках соответствующей национальной программы. Если финансировать эти проекты через ведомства, это значило бы направлять средства в никуда. Почему бы не сделать это так: банк по поручению правительства объявляет конкурс на реализацию проекта и кредитует те фирмы, которые берут обязательства реализовать проект дешевле и лучше. Если ни таких фирм нет или нужно создать здоровое рыночное соперничество, то банк мог бы выступить соучредителем специализированных компаний и на коммерческой основе вкладывать деньги во всевозможные проекты, направленные на развитие экономики, став таким образом мощным инструментом в руках правительства для реализации национальных программ структурной перестройки экономики.

Акции предприятий, принадлежащих государству, будут выкуплены не сразу, поэтому возникает вопрос: что делать с ними, что делать с вчерашними акциями, уже ставшими мусором? Хаотичный рыночный характер работы инвестиционных фондов, как сейчас в России, возможен и неизбежен также

и у нас. Но нужно сделать все, чтобы создать специальные трастовые компании или передать в траст сильным предприятиям контрольные пакеты откровенно слабых, создавая промышленные группы.

Кроме того, потребуются специальные инвестиционные компании, имеющие соответствующие лицензии государства, и через них будет задействован рынок ваучеров. Нужно сделать все, чтобы максимально уменьшить зло, которое ваучеры могут принести, при этом преследуя ту же цель, что и при создании трастовых компаний, о которых мы только что говорили. Если поступим таким образом, то и процесс приватизации обратим во благо людям, и сохраним социальный мир в будущем. Нельзя допустить, чтобы шанс, который дает государство приватизация, был упущен, нельзя допустить, чтобы в ничто были превращены средства от приватизации, как в ничто они превращаются в России.

Ключевой элемент успеха реформ — правильная антимонопольная политика. Не буду касаться всех сторон этой большой темы. Вся экономика бывшего СССР была построена на монополиях. Естественно, и промышленность нашей республики тоже. Реально ли создавать аналогичный автозавод, чтобы появились национальный соперник МАЗа? То же можно сказать и о тракторном заводе, холдинговых и многих других. Разделить эти заводы на два-три тоже вряд ли будет реально. В отношении таких производителей необходимо проводить всевозможные таможенные политики, невосприимчивости (или вообще на первой стадии обходиться без них) стимулировать экспорт аналогичной продукции из других стран мира.

Всякие ограничения цен или уровня рентабельности будут вредны, ли эффективны. Всегда можно доказать и обосновать приемлемую цену или нужный уровень рентабельности. Но не только здесь, и прежде всего не здесь, причина низкой конкурентоспособности наших отечественных товаров и услуг. Они не будут конкурентоспособны, пока мы не включим рыночный механизм и не поймем, что главную монополию у нас держит государство через ведомство и региональные органы власти. Если эту монополию сохранить, продвигание и экспорт будет крайне замедлено.

Давайте порассуждаем вместе. Разве не монополия наши отраслевые ведомства: строительные и другие министерства? Сейчас они трансформируются в ассоциации, концерны. Нельзя этого делать. А разве не супермонополия является Госкомпротом, Агропром? Ярким супермонополистом высвечивается сейчас энергетическое ведомство, которое начинает ставить на колени промышленность республики. Свои работы оно сумело переключить на плечи правительства. И недоделками своими делами со стороны промышленников также. Если и дальше сохранять в том же виде эту организационную структуру, то так будет и впредь.

Возьмем региональные органы власти. Почему они так часто громоздятся? Потому, что монополия все делает, пытаются контролировать экономикой, почти все стороны жизни людей: решают, правильно или неправильно предприятие выделяло своему работнику квартиру, прописать или не прописать человека, дать разрешение строить дом или нет. Все эти примеры можно назвать абсурдом нашей жизни. Но подобным абсурдом, с точки зрения здравого смысла, занимаются тысячи людей. Нужно ли это оставлять в прежнем виде? Нет, конечно.

Нужна концепция реорганизации структуры власти. Любая власть, любая местная экономическая ответственность за вмешательство в хозяйственную деятельность. Власть не должна монополизировать различные стороны хозяйственной и общественной жизни, между двумя субъектами хозяйствования не должен стоять третий — властный и бесответственный субъект, как бы он не назывался.

Главной опасностью для успеха реформ является монополия властных структур, вернее сказать — монополия чиновников, которые, сохраняя себя не всегда даже осознанно, образно говоря, набросили на экономику республики сетку, из-под которой очень трудно пробиться ростом нового.

2-й республиканский фестиваль творческих инвалидов Усе гэта здаецца сапраўднай казкай

У Ганны Іванаўны Трасцінскай няма рук. Рукамі ёй замяніла яшчэ дзіцячае жаданне ні ў чым не ўступаць прывеснікам, да якіх прырода была больш літасцявай. Гэта жаданне з часам стала рысай характару.

Казачына вышмукі па канне Ганны Іванаўны выконвае без парадняга намянення малюнка на тканіну — гэтак больш акуратна. Яе сурвэты і каўнерыкі выязаны з самых тонкіх нітак. У яе вышываныя ўніверсальныя адукацыя, разрад па шахматах і цэлы гардэроб пашпата самастойна адзення.

Яна жыве адна, але наўрад ці бывае адзінокай — да яе часта прыходзяць, а яшчэ часцей — тэлефануюць — знаёмыя і незнаёмыя людзі. Не толькі таму, што Ганна Іванаўна працуе дыспетчарам у Таварыстве інвалідаў і па абавязку служыць, яшчэ дарчы, супадае з яе ўласным жаданнем, гатовая разам з тым, хто тэлефанаваў, шукаць адказ на складанае для яе пытанне. Проста ў жыццё кожнага здаровага чалавека, які хочацца прывесці побач з моцным, добрымі, упэўненым у сабе чалавекам.

Ірына ДЗЯРГАЧ,
Сяргей ГРЫЦ (фота).

Кропкі над "і" Ніякіх супярэчнасцей няма

13 кастрычніка "Народная газета" надрукавала артыкул А.Гулева "Мяфія бессмертна яе хоты бы потому, что всегда кому-нибудь нужна". Асобны чытачы звярнулі ўвагу на наступную адназначнасць: у рэдакцыйнай прамоўе адзначалася, што матэрыял паступіў у газету некалькі тыдняў назад, а ў самім артыкуле ёсць спасылка на факт, які меў месца 3 кастрычніка. Маўляў, як жа так?

Ніякіх супярэчнасцей тут няма. Калі матэрыял быў падрыхтаваны да версты ў нумар, у рэдакцыю завітаў аўтар з тым, каб завітаваў публікацыю і дапоўніў яе свежымі фактамі.

Дарэчы, гэты нармальны практыка работы рэдакцыі з аўтарам, якая нярэдка завяршаецца за некалькі хвілін да подпісу нумара ў свет.

У двух словах Будзем супрацоўнічаць па-цывілізаванаму

Садзеінічаць узаемавыгаднаму супрацоўніцтву паміж намай

рэспублікай і Германіяй заклікала

намясца эканамічнае прадстаўніцтва ў

Беларусі.

Аб ято адкрылі дамовіліся прадстаўнікі

міністэрства эканомікі ФРГ доктор Хельмут

Здарэнні

Разборкі паміж камерсантамі

Глыбокай пачуц ў магазіне, які

размяшчаў на першым паверсе

гасцініцы "Беларусь" у Гродне і

належаў мисцюму таварыству з

абавязкавай адназначнасцю, праграме

моцны выбух.

Папярэжжы не было, аднак памяшканню

нанесены ўрон. Следствыя органы, якія пачалі

разбор, мяркуюць, што выбух адбыўся ад уста

ноўленага напярэднікам самаробнага

устройства. Відаль, такім метадом хтосьці ха

цеў "насяляць" бізнесменам.

Белінфарм.

Рэпліка

Хворы грэк, хворая ўпага,

нячасная краіна

У апошні час я прысутнічаў на не

калькіх прэс-канферэнцыях у Вярхоўным

Савеце. Мне цікавіла не столькі тое, пра

што там будзе гаварыцца, колькі, як яно

будзе асяццальнае потым у манатонным і

паўмапалітным друку Беларусі. Вынікі, лічу,

проста абсурдныя. Чытачы атрымавалі

тэндэнцыйную і суб'ектыўную інфармацыю. І мне ўспаміналася

распачатае ўскліканне аднаго сталага

судзеннага журналіста: "Калі не выраць

друк з брудных лап, у якіх ён трапіў, Бе

ларусь стане ніжэйшай краінай!"

Дэградацыя друку набыла сапраўды

небяспечны характар. Знікла элементарная

аб'ектыўнасць нават прасцейшай інфармацыі.

Поўны абсурд, каб пра звычайны

нават банальную падзею рознымі

карэспандэнтамі (якія разам не

назіралі) давалася б рознае, нават супра

рацьляе і ўзаемвыключаючае

апісанне ў розных газетах. Напрыклад,

пра спатканне дэпутатаў апазіцыі БНФ і

кастрычніка мінскага карэспандэнта, я

пачаў у сямі перыядычных выданнях. Ну

што можа быць прасцей: павялічы на

месцы падзеі, паглядзець паслухаць і

даць інфармацыю чытачу пра тое, што ад

былося. Што ж у выніку? А ў выніку пра

адну канкрэтную і простую падзею на

рукавае сем розных інфармацый, дзе не

спадуюць нават элементарныя зыходныя

(прытым аб'ектыўны) даныя. І калі чы

тач, скажам, з Мінска ў Віцебска пра

чытаў бы ўсе гэтыя паведамленні, то так і

не зразумее, што ж адбылося ў са

праўдзіцы. Зрэшты, гэта значыць было б

пабуды. На самай жа справе чытаць у

Мінска чытаць пра гэта ў адной газе

це, а чытаць з Віцебска — у іншай. Ув

калі б іны спаткаліся і надумаліся аб пра

чым факце пагаварыць.

Сітуацыя з прасцейшай інфармацыяй

паказвае, па-першае, у якім стане зна

ходзіцца перыядычны друк на Беларусі і

што ён сабой уяўляе. Па-другое, на пры

кладзе элементарнага добра вышэй, што

прафесіяналізм і сумленне карэспандэ

нта-журналіста ёсць паняцццямі неад

тамы журналіст — гэта часцей за ўсё аль

бо асоба, альбо прабачае, адназначна асо

бы (Тут як і талентам: альбо ён ёсць, аль

бо яго няма).

Часам падаецца такая інфармацыя,

ямогі і сэнс якой пачатку ўвогуле цяж

ка зразумець. Напрыклад, "Знамя ю

ности" індэя напісала, што на гэтыя д

зны дэпутатаў апазіцыі ёсць толькі пад

народа дэпутата С.Навушчыка і д

чату чамусьці фотакані камітэта гэтага на

бору. Пра гэтым пішуць нейкія скаме

рошыны наёмкі: "Мы гаворым партыя —

падарэмаем".

Сёньня гэтай заметкі і незадавальненасці

газеты не зразумелы. Тым больш што

інфармацыя правільная. Так праходзяць

усе паперы апазіцыі Беларускага наро

дскага фронту ў Вярхоўным Савеце,

накіраваны ў друк. Пасля таго, як да

мент абмяркоўваецца і прымаецца на па

сяджэнні апазіцыі і ўстадняецца з наро

дскай дэпутатамі і сябрамі фракцыі, тэкст

з апраўчанымі гэтых дэпутатаў перада

ецца апазіцыі ў каардынацыю апазіцыі ў

сродкі масавай інфармацыі. Пра перада

чы каардынацыю, як правіла, выкладае

прэсбю ў візіруе экзэмпляр сваім

подпісам.

Прызначэнне незразумелай і трохі

клішэўскай публікацыі "Знамя юности"

высвятляецца потым, калі па іных газе

тах гатуюць "Знамя юности" (гл. на

прыклад "Белорусскую ниву", 12.X.1993

г.) раптам пачынаецца ліямонт, што зая

выяўляюць падпісвае за ўсіх (а можна па

даць, што і піша) апазіцыі дэпутат — С.На

вушчыка. Можна зноў павярнуцца з за

валяе б, некармальных глупстваў і

нізісці. Але ўжо няясна, бо стала ўсё

зразумелым.

Перад намі тыповы прыём так званай

прапагандысцкай інфармацыі, распра

ваеная камуністы і доктарам Езэфам Ге

белсам. Стунісць гебелскаўскай прапа

ганды чытачам вядомая. Прыём, уявіце ў

"Знамя юности" — элементарны. Сла

чатку лаеца бягзгулае, абсурдна ін

фармацыя "ні аб'ект", але з цэлым не

адзаканнамі наёмкамі. Прапагандысцкі

эфект ёсць амаль нулявы. Чытачы, як

правіла, смяюцца, паіскаючы плячыма

альбо нічога не разумеюць. Аднак праз

нейд час у іных газетах з'яўляюцца

публікацыі, накіраваныя супраць таго ж

самага апаганта, дзе папярэдняя бягзгу

ла публікацыя ўжо перакручваецца і па

даецца як факт, які спаслава да

абінавачанню і мэтакараваных разва

жаняў. Потым з'яўляюцца публікацыі

яшчэ і яшчэ, бягзгулае пераварасца ў

сведчанне, у прадмет прапагандысцкай

рэакцыі, у аргумент прапаганды. Ча

му так становіцца? А вельмі проста.

Людзі ў грамадстве чытаюць розныя га

зеты і розныя матэрыялы. Прычына

вынікова сувязь інфармацыйных з'яў

лёгка разрываецца ў часе. Той, хто, ска

жам, прачытаў шчырэ "Белорусскую

ниву", не чытаў раней "Знамя юности" і

не стане шукаць гэты нумар газеты, каб

нешта ўдакладніць. Тым больш што з ця

часу гэта зрабіць няпроста (трэба кш ў

бібліятэку і г.д.). Масавы характар іпо

тэльнай інфармацыі і дыскрэтыны харак

тэр успрыняцця ёсць тая асаблівасць, з

якой маніпулюе ўсялякая неўмелая пра

паганда.

Самым небяспечным у такіх варунках

з'яўляецца прапагандысцкі маніпалізм

на сродкі перыядычнага друку. На якіх

жэ, ён захаваўся ў Беларусі і

развіваецца шчырэ ў наўдзявы пачар

нах, нават нязвычайна раней формах.

Становіцца ў беларускім друку адпос

тэруе становіцца ва ўладзе. А гэта адно

ска і некармальных. Друку павінен ад

строўвае становіцца ў грамадстве, шу

каці і паказвае лепшыя перспектывы яго

развіцця.

Зянон ПАЗЫНЯК,
народны дэпутат Рэспублікі
Беларусь.

Репортер узнал ...И дана была "опера опер"

Торжественный вечер, посвященный 60-лети

ЗАМЕЖЖА

ТАРТАС "НАРОДНАЯ ГАЗЕТА"

Пульс дня

У Камбоджы зноў ваююць

Паміж урадавымі войскамі Камбоджы і атрадамі "чырвоных кхмер" адбыліся буйныя ўзброеныя сутычкі з прымяненнем артылерыі.

Баі разгарэліся ў прыгранічных з Тайландам раёнах.

Прадстаўнік камандвання ўзброенымі сіламі Тайланда абвештаваў паведамленні друкі аб тым, што тайландскія ваенныя колы прадаставілі ў распараджэнне часова націзму. І гэта ўжываюць у абарону танкі і сродкі ПВА.

Шэфа "штатзі", здаецца, могуць апраўдаць

З былога міністра дзяржбеспякі ГДР Эрыха Мільке, на думку яго апраўдаваў Хуберт Драйтц і Герда Граубера, партыя пачыла абвінавачванні, звязаныя з забойствам двух паліцэйскіх на берлінскай плошчы Бюлаулан у жніўні 1981 года.

Хуберт Драйтц назваў "нечувальным скандалам" той факт, што ў ходзе судовага следства ў якасці доказу спрабавалі выкарыстаць дакументы следства часоў націзму. І гэта ўжываюць на тое, што а-а даўняці падзеі выносіць абвінавачвае разнае ўсе роўна недапушчальна.

Гайдар аб візіце Ельцына ў Японію

Прадасылка пасапашаў ажаццтва ў Японію прэзідэнта Расіі Барыса Ельцына стала адмоваю Токіа ад жорсткага ўзвядзення палітыкі і эканомікі ў адносінах з Масквой.

Аб гэтым заявіў у гутарцы з расійскімі журналістамі першы намеснік старшыні ўрада Расіі Гайдар.

Закраючы праблему эканамічнага супрацоўніцтва паміж Расіяй і Японіяй, Гайдар падкрэсліў, што "Расія ўжо пераадолаў той этап, калі ёй патрэбна была гуманітарная дапамога". "Сёння нас цікавіць толькі адно — ліквідацыя пераходнага на шляху супрацоўніцтва расійскіх і японскіх дзяржаў, да якіх належыць, у прыватнасці, палітычная нестабільнасць і высокае рызыка капіталаўкладання ў Расіі, фінансавая нестабільнасць, якая захоўваецца ў краіне", — адзначыў віцэ-праемэр.

Салжанцын мае намер вярнуцца ў Расію пры любых абставінах

Расія, раздзіма ў мяне адна. Яна ў пільным становішчы, але я вярнуся пры любых абставінах, заявіў старшын Тобельскай праміі пільменік Аляксандр Салжанцын у эксклюзіўным інтэрв'ю германскай тэлекампаніі АРД.

Ён сказаў, што з палітычнага гледзішча развіццём падзей у Расіі, апісваў пачуцці, з якімі думае аб сваім мясцовым абдышча вяртання на радзіму. Я не звязаны ні з якім палітычным рухам, ні з якой палітычнай партыяй, ні з якім палітычным дзеяннем у Расіі. Я буду гаварыць і прапаноўваць тое, што, на маю думку, карысна для Расіі, абсалютна не лічыцца з тым, ці спадабаецца гэта той або іншай партыі, ці не. Я пільменнік, а пільменнік павінен не раз'ядноўваць, а аб'ядноўваць свой народ, сказаў А.Салжанцын.

Калі выбіраць, дык сумленна

Накіраваў у Расію назіральнікаў ад парламентаў краін — удзельнікі Еўрапейскага супольніцтва "для правяркі ўмоў, у якіх будуць праходзіць усеагульныя парламенцкія выбары 12 снежня", прапаноўваў старшыня камісіі па замежных справах Нацыянальнага саюда Францыі Валеры Жыскар Дэстэ.

У аўпублічным каміоні ён выказаў думку, што такі крок будзе садейнічаць наданню выбарам "летгітнага характару, які аблегчыць працяг працэсу дэмакратычных рэформ у гэтай краіне". Паводле слоў былога прэзідэнта Францыі, ён абмяркоўваў гэта пытанне з уладамі Расійскай Федэрацыі, якія "выказалі сваю прыхільную згоду".

Заход па-ранейшаму вельмі любіць Ельцына

Спецыяльны саветнік дзяржсакратара ЗША па новых незалежных дзяржавах Струбаў Тобот павярдзіў падтрымку амерыканскай адміністрацыі палітыкі прэзідэнта Расіі Барыса Ельцына і выказаў надзею на тое, што выхад з палітычнай арэны абструкцыяніскага парламента можа паскорыць прадастаўленне Міжнародным валютным фондам новых крэдытаў Расіі.

"Мяне лям, што ў прэзідэнта Ельцына сур'ёзныя намеры ў адносінах ажыццяўлення задач дэмакратызацыі і таму працягваем падтрымліваць яго", — падкрэсліў ён, выступаючы на прэс-канферэнцыі ў амерыканскай сталіцы.

Новые лидеры: кто есть кто

Шерпак Хопмс в президентском кресле

Есть в современной политической жизни одна верная примета: если недавнего диссидента избирают президентом — жди крутых перемен. Так было в 1989 году в Чехословакии, когда воля "бархатной революции" внесла в президентский дворец в Праге бывшего политзека правозащитника Вацлава Гавелу. Так было в 1990 году в Болгарии, когда на посту главы государства оказался опальный в недавнем прошлом профессор Желев. Нечто подобное произошло в нынешнем году и в Южной Корее.

Пути нынешнего президента этой страны Ким Ир Сам с вершинами власти тоже не был усыпан розами. Около двадцати лет назад был впервые избран в парламент и вскоре стал одним из лидеров демократической оппозиции азиатскому режиму. Несколько раз будущего президента арестовывали. Ему даже предьявляли одно из самых серьезных на юге Кореи политических обвинений — в связях с коммунистическим Севером. Но времена изменились, железная хватка южнокорейских военных ослабла, и весной этого года Ким Ир Сам стал первым за 60-х годов правящим президентом Республики Корея.

И полетели головы. Взяв на себя роль "разгребателя грязи", новый президент объявил беспощадную войну коррупции. И теперь чуть ли не каждую неделю новую порцию представителей южнокорейской политической элиты вы-

нуждена являться пред светлые очи прокуроров для дачи показаний по уголовным делам о взятках, шантаже, нарушении закона о выборах и прочих грехах, немалое количество которых лежат, как выяснилось, на совести политических парламентариев, бизнесменов и генералов.

Кое-кто из числа тех, у кого рыльце особенно в пушку, предпочел бежать от греха подальше с несласовой родины. Например, мультимиллионер, крупный предприниматель Пак Те Чжун, обвиненный в сокрытии доходов и неуплате налогов в особо крупных размерах, по слухам, пребывает в Японии и возвращается домой не спешит.

Среди обвиняемых в разного рода неприятных махинациях — политики самого высокого ранга. Весной, например, вынужден был податься в отставку спикер южнокорейского парламента Ким Чжай Сун, который подозре-

вался в крупных спекуляциях земель. Бывший министр финансов Рн Енг Ман, по данным следователей, лучше всего заботился о финансировании собственного кармана: его обвиняют во втягивании. Подобно бизнесмену Паку, почтенный министр счел за лучшее скрыться в Японии.

Маж на 31-м тыдні шжарнаці перавезлі на самалёце з Італіі ў Лондан, Брытанскія

Афіцыйна

"Польское імкненне да ўступлення ў НАТО з'яўляецца незваротным"

Пасольства Рэспублікі Польшчы ў Беларусі перадала ў Беларускі інфармацыйна-агенцтва тэкст заявы міністра замежных спраў К.Скубішэўскага, прысвечанай ўступленню Польшчы ў НАТО.

"Імкненне Польшчы да ўступлення ў НАТО з'яўляецца часткай нашай палітыкі, рэалізуемай з пачатку пералому, які адбыўся ў Польшчы ў 1989 годзе... Гэта палітыка ўстаўлення сувязі з заходнімі абарончымі арганізацыямі і ведамімі бяспекі, ператварэння іх у большыя меры ў еўрапейскія арганізацыі ў выніку ўдзелу Польшчы ў іх рабоце замест — як гэта было да гэтага часу — захавання іх выключна заходняга характару. Інакш падзел Еўропы будзе працягвацца", — гаворыцца ў заяве.

К.Скубішэўскі адхіліў папяркі ў вельмі заходняй накіраванасці польскай знешняй палітыкі, заявіўшы, што гэтыя папяркі сведчаць аб негэтай палітыцы ў дачыненні да разнастайных польскіх дзяржаўных інтарэсаў і рэальна сённяшняй для еўрапейскай бяспекі. "Добра адносіны з суседзямі з'яўляюцца згодным пунктам і часткай нашай еўрапейскай палітыкі. Нельга, аднак, абмяжоўваць суседскімі адносінамі. Незалежна, багата і цывілізаванай Польшчы не будзе без цеснай сувязі з Еўрапейскім супольніцтвам і Атлантычным

саюзам".

Адзначыўшы, што Паўночнаатлантычны саюз з'яўляецца аплотам бяспекі ў рэгіёне і не з'яўляецца альянсам, накіраваным супраць каго б там ні было, К.Скубішэўскі падкрэсліў, што Польшча з'яўляецца ўступішчэ менавіта ў такі саюз і што польскі ўдзел у НАТО не супярочыць інтарэсам іншых дзяржаў. Больш таго, ўдзел Польшчы ў НАТО расшырае сферу еўраатлантычнай бяспекі для ўсеагульнай карысці, Польшчы ў саставе саюза будзе садейнічаць пільнаму супрацоўніцтву ў рэгіёне. Улічваючы геастратычнае і геапалітычнае становішча Польшчы, яе нікто не зможа змяніць у гэтай ролі, указаў міністр і выказаў думку, што на студэнцкай сустрэчы на вышэйшым узроўні ў 1994 годзе НАТО "створыць перспектывы расшырэння свайго саставу", як гэта зрабіў Еўрапейскі савет.

Расшырэнне НАТО не будзе прычынай ізаляцыі Расіі, адзначыў К.Скубішэўскі. "Мялім неабходным уздзеў Расіі на ўсіх еўрапейскіх пачынацях зноў жа ў агульным інтарэсе". Мялім супраць ізаляцыі Расіі, і гэты ж мялім адхіляем спробы раімаішчы Польшчы ў буйвернай зоне або ў шэрай зоне паміж Захадам і Усходам... Польскае імкненне ў НАТО з'яўляецца незваротным, гэта пільны праіс, а не падзея, якая адбудзецца ў адзін дзень..."

Вераніка БЯГУН, Беліфарм.

Зурька!

Суперклея для хірургаў

У хуткім часе для лужэння скуры і тканак пры хірургічных аперацыях будзе прымяняцца спецыяльны клей.

У Брэндфардскім універсітэце (Англія) распрацавана новая вадкасць з біяактывнага шкло — так званы хірургічны клей. Ціпер можна аб'яднаць без звычайнага швоў. Суперклея лужэе бакі раны менш чым за 10 секунд. Ён не ўтварае рубца і можа выкарыстоўвацца ў раней не дасягальных месцах.

Аперацыя на сэрцы ненароджанага дзіцяці

Урачы клінікі Джэй ў Лондане афіцыйна паведамілі аб правядзенні ўдалай аперацыі на сэрцы яшчэ не народжанага дзіцяці.

Аперацыя адбылася два гады назад, але паведамілі пра гэта не адважыліся, баючыся, што дзіця не выжыве. З чатырох папярэдніх спроб удалася толькі адна.

Маж на 31-м тыдні шжарнаці перавезлі на самалёце з Італіі ў Лондан, Брытанскія

хірургі пракалолі жывот жанчыны тонкай іголкай і зрабілі адтуліну дыяметрам 0,001 міліметра ў перацнутага жывота сэрца. З дапамогай пільнаўзручкі ўспулілі паветра і прыжалі крывяністую сасуду плоду ў нармальны стан.

Ціпер урачы спрабуюць дабіцца дазволу ад буйноў публічна назваць прызвішча. Яны паведамілі, двухгадовае дзіцёнак развіваецца нармальна.

раёсаванне не і не будзе", — заявіў прэзідэнт. Это падтвэрджвае і недаўняй скандал, в котором оказалась замешанной дочь последнего военного президента Южной Кореи генерала Ро Дэ У. Эту молодую даму и ее мужа задержали с 200 тысячами долларов наличными, не внесенными в таможенные декларации. Дочь бывшего президента хотела вывезти эти деньги в США.

Впрочем, самих своих предшественников на президентском посту, генералов Чон Ду Хвана и Ро Дэ У, новый глава государства не обижает. "Пусть их деятельность оценивает история", — говорит Ким Ир Сам. Его волнует не борьба с ушедшими на покой политиками, тоже как-никак послужившими своей стране, а устранение того наследия военного режима, которое по мнению президента и других реформаторов, для демократической Кореи не приемлемо. Решительно действовать, а не только говорить — это пока удается Ким Ир Саму лучше, чем многим его азиатским и европейским коллегам, которые сталкиваются с аналогичными проблемами.

По материалам американской печати подготовил Ярослав ШИМОВ.

"Запретных зон" в нашем

Вам збіраюцца паказаць...

ЗША.

"Вулічкі паліцэйскія" — кінааповяд пра барацьбу паліцэйскага з карупцыяй у органах паліцыі. Вытворчасць ЗША.

"Чорны снег" — кінааповяд пра барацьбу двух канкурэнтных банд, якія займаюцца кантрабандай наркотыкаў.

"Эмілія" — эратычны фільм. Вытворчасць Францыі. Паказ дазволена толькі ў кінатэатрах эратычнага фільма.

"Дагары нагамі" — толькі так, назвуна, можна ахарактарызаваць сітуацыю, у якой апынуўся наш сучасны чалавек, "проста расійскі беспарадоўны", як ён сам рэкамендуе. І што самае ўражальнае — яго партнёр на неапрадзёнай прыгожай стаў прыш-

лець з далёкіх касмічных прастораў Фі. З ім лёс звёў Сцяпана ў шхім гарадку Кіскасвічанску.

"Двое зняволеных"

Каларовую мастацкую кінаапіраў з такой назвай стварыў індыйскі кінематаграфіст.

Бандыты забілі паліцэйскага, які трапіў на след ганглыроў наркотыкамі. Ніякіх доказаў супраць Кану і Ману няма. Тым не менш іх трымаюць у камеры прывязанымі на ланцугі як несбеспечных злачынцаў. Будучы не прыкмырнымі сапернікамі, яны збліжваюцца, становяцца сябрамі і разам уцякаюць з-пад вартаў...

"Вар'яцкія прыгоды"

... Вучоныя знаходзяць спосаб

Беларусь вяртаецца ў Еўропу

"Чысты голас" на радзіме французскага прэзідэнта

Цэлых дзесяць дзён раззавуаўся над французскім горадам Невэр нацыянальным свят Рэспублікі Беларусь. Тут прынялі гасцей з Мінска — творчую групу "Чысты голас".

Удзельнікі струннага і вакальнага кватэста, якія ўваходзяць у састаў гэтага незвычайнага калектыву, былі запрошаны на музычны фестываль "Порт Дю Кру", што кожны год праводзіцца ў Невэры. У іцерашніх канцэртах разам з "Чыстым голасам" тут выступіла Патрыс Франтанарос, першая скрыпка французскай оперы.

Вярнуўшыся дамоў, удзельнікі "Чыстаго голасу" могуць зноў збірацца ў Францыю. На гэты раз яны запрошаны туды для выступлення ў праграме выставы "Мінск — Невэр", якая адбудзецца ў сакавіку наступнага года. І для ўдзелу ў турне па пяці гарадах гэтай вельмі цікавай еўрапейскай краіны.

Але да новай сустрэчы з Францыяй члены беларускай дэлегацыі ўдзілься стварыць асацыяцыю "Мінск — Невэр", у якой ужо ёсць аналаг. Прэзідэнт таварыства "Невэр — Мінск" Канстанцін Салагу разам з іншымі энтузіястамі гэтага руху марыць аб разнабачковых кантактах паміж грамадзянамі Беларусі і Францыі. А жыццям Невэра ёсць чым здзівіць і парадаваць беларусаў — гэта ж радзіма многіх французскіх славетных людзей, у тым ліку прэзідэнта Францыі Мітрана. Крок наасустрэцца, дружбе зрабіў "Чысты голас".

Вераніка БЯГУН, Беліфарм.

ЧАСТНЫЕ
ОБЪЯВЛЕНИЯ
БОЛЕЕ МИЛЛИОНА ЧЕЛОВЕК
ИХ ПРОЧИТАЮТ У НАС

Продаю

Художник продает готовые издательские проекты (детские книги, комиксы), а/м "Форд-Тунус" (1982 г.) в отличном состоянии.

Тел. (0172) 49-31-53.

Участок (0,15 га) в Колониях.

Тел. (0172) 650-568.

А/м ГАЗ-53.

Тел. в Минске 621-864.

А/м ЕР-3-72В в хорошем состоянии + новая покраска, КПП.

Тел. (0172) 694-673.

Новый а/м МАЗ-54329 + 165802. Форма расчета — полюб.

Тел. (0172) 503-790.

Литература и программы "ЗК-Спектр".

213240, Могилевская обл., г. Славгород, ул. Красноварейская, 41.

"Царь Пет" — 1,98 \$; "Star-Dink" — 1,2 \$.

Тел. в Минске 366-256.

Куплю

Однокомнатную квартиру с телефоном в Заводском или Партизанском р-не за СКВ.

Тел. (0172) 45-24-12 (с 9.00 до 17.00).

Меняю

2-комн. п.к. (27 кв. м, 2-й эт., разд. р-н Л/Д "Смена") + 10 кв. м из Мінска на 2-комн. к. (Зеленый Луг, Веснянка, центр). Возможна доплата.

Тел. (0172) 45-63-70.

Резюме

Жители РВ Облгос, обеспеченным заказам, приехать, продать, извлекать из машины. Трудоустройство в Минске.

Тел. (0172) 246-943.

Меню трехкомнатной квартиры (Сухарев-2, 42 кв. м, общ. площадь — 68 кв. м) на двухкомнатную в центре.

Тел. (0172) 34-51-77 (с 19.00).

Требуется объявление по чек.

Тел. (0172) 458-803.

Шесть афиш, объявление на два ваших афиш. Совет эксперта-кинолога.

Тел. (0172) 219-342 (утром).

Приглашаем на работу квалифицированных специалистов.

Тел. (0172) 455-753 (с 18.00 до 21.00).

Лечение радикулита и остеохондроза проводит известный специалист с Украины Сенько Л.Т.

Держинский, 4, ДК.

Качественная роспись дверей под дерево.

Тел. (0172) 379-531.

Контактные телефоны рекламного бюро: (0172) 29-34-05, 27-33-96.

Будь хозяином

ВАШ ДОМ, САД, ОГОРОД

Советы бывалых

Ваш сад — ваша забота

Осень. Самое время подумать о том, что будет цвести у вас весной. В этом выпуске рубрики мы решили чуть подробнее напомнить нашим читателям то новое и хорошо забытое старое по части закладки садов, без чего трудно надеяться на богатый урожай.

Итак...

Почвы разные нужны

Известно, что плодовые деревья и ягодные кусты растут на одном месте несколько лет. Сад можно вырастить на любой почве, если ее соответствующим образом подготовить. Однако если есть возможность выбора, то надо учесть следующие условия.

Главное условие — уровень грунтовых вод на участке под яблоню и грушу должен быть не ближе 1,8 м, а под косточковые породы — 1,3 м от поверхности почвы.

Яблоня и груша лучше растут на легких супесчаных и суглинистых почвах, а слива, терн и облепиха предпочитают удобренные и обеспеченные влагой суглинистые почвы.

Груши дают сочные и вкусные плоды, если они растут на теплом, защищенном от холодных северных и северо-восточных ветров месте, а лучше всего на южных и юго-восточных склонах.

Сорт сорту рознь

Полезно придерживаться следующих принципов. Если у вас сад будет небольшим, то высаживайте сорта ранних сроков созревания, чтобы сад давал свежие плоды от июля до октября.

Если сад большой, например фермерский, то разводите деревья и ягодные кусты таких сортов, плоды которых крупные, внешне красивые, привлекательные, а также вкусные и достаточно лежкие, чтобы ваш труд в саду приносил радость и хорошо окупался.

В каждом саду надо иметь не менее двух сортов каждой культуры одновременно. Важно определить, какие из этих сортов при перекрестном опылении благоприятно влияют на урожайность.

Помните: взаимноопыляемые сортами яблонь раннего созревания являются: Папировка (белый налив) и Грушовка Московская. В некоторых районах хорошо проявили себя канадские сорта: Квинти и Манит. Районированы по республике позднелетние сорта: Сусловское (отечественный) и Мелба (канадский).

Из осенних сортов наиболее распространены: Штрейфлинг и Слава победителям; из зимних — Антоновка, Минское и американский сорт Уэлси.

Канадский сорт Лобо дает красивые и вкусные плоды, но неустойчив к парше и плодовой гнили. Его в последнее время хорошо заменил другой канадский сорт — Бефорест, устойчивый к болезням и урожайный.

Из позднеспелых сортов вкусные плоды, отличающиеся хорошей лежкостью, дают белорусские сорта: Банановое, Белорусский синяк, Белорусское малиновое, Алеся и др.

Хорошо прижились в республике и канадские сорта Славян, Лавсам, литовский сорт Норис.

Наиболее подходящие сорта груш: Александрия, Белорусская поздняя, Бере narodная, Бере слухавка, Дюшес летний, Местная зимняя и Местная летняя, Нарядная Ефимова, Северная, Талинская красавица и др.

Выращивают садоводы-любители и сорта: Бере Боск, Большая летняя, Марморовая, Шучинская местная и др.

Сорта сливы: Иерусалимская, Ранняя Лопицкая, Эмма Липерман (немецкой селекции), Венгерка итальянская, Мест-

ная красная, Пердригон, Эдинбургская, Стенда и многие другие.

Более подробно о сортах сливы и способах их выращивания можно прочитать в книге В.А.Матвеева "Слива в вашем саду", которая выйдет в издательстве "Ураджай" в начале 1994 года.

Сорта вишни обыкновенной: Владимирская, Любская, Жуковская, Обыкновенная местная, Сеянец N 1, Новодворская, Тургеневская и др.

Сорта черешни: Засоновская, Золотая Лопицкая, Красавица, Французская черная, Северная.

Районированные в республике сорта черной смородины: Белорусская сладкая, Кантата, Милая Шмырев, Память Бавилова, Партизанская, Диковинка, Сеянец Голубки, Голубка, Катюша и др.

Сорта смородины красной и белой: Большая белая, Голландская красная, Ненаглядная, Замок Хаутона; крыжовника: Малахит, Пионер, Смена, Шедер.

Сорта земляники обыкновенной: Ранняя Махараука, Львовская ранняя; среднеранние: Фестивальная, Покохонтас, Деснянка Кокинская; поздние: Зенга-Зенгана и др.

